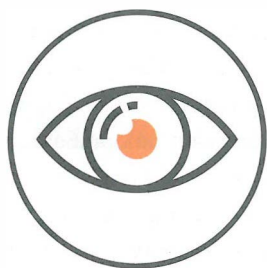

Социални дейности, където безработицата е най-висока

Владимир Димитров,
бакалавър по социални дейности
в СУ (2010 г.), работи във
фондация „Каритас“ и в
Държавната болница за
зависимости в Суходол

Йоана Терзиева,
бакалавър и магистър от СУ
по социална педагогика (2008), учи
докторантура в НБУ, независим
социален работник в Русе

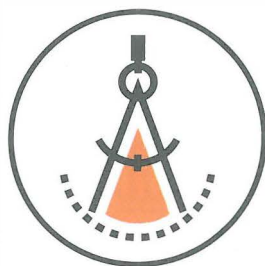
„Когато се дипломирах като бакалавър и магистър по социална педагогика в СУ и попаднах за първи път на лекция по социална политика в чуждестранен институт, разбрах, че за шест години в най-елитния университет в България срещу сумата от 70 лв. на семестър съм получила знание като за 70 лв.“, казва Йоана Терзиева, сега социален работник на свободна практика. Тя е завършила магистратурата си в България през

2008 г., но покрай активната си работа със студенти и преподаватели по темите за правата на децата, детско правосъдие и трафик на хора вече повече от 10 години познава актуалните програми по социални дейности на няколко български университета. И не е единствената, която смята, че с тях има проблем. Владимир Димитров, експерт по социална помощ към Държавната болница по зависимости в Суходол и ръководител на проект във фондация „Каритас“, казва, че в Софийския университет е учил от книги от 60-те и 70-те години и е поемал знание, което е не само физическо, но и морално остаряло. „Не можеш да имаш предмет за теория на възпитанието в условието на модерно академично преподаване“, дава пример Владимир. Йоана е още по-категорична: „В областта на психологията се преподават остарели парадигми, псевдонаучни теории, които са тотално отдалечени от съвременното знание. В социалната работа е още по-зле, защото поради това, че специалността е сравнително нова, се създадоха програми, генериращи невежество.“ Според Владимир университетското преподаване страда и от слабите стажантски програми - той нарича практиките, организирани от университета, хаотични, защото

студентите рядко са пряко ангажирани с процеса на работата, за да разберат точно с какво ще се сблъскат в истинския живот. „На теория знаеш какво трябва да правиш, за да помагаш на хората, но на практика не знаеш как да намериш работа на някого, да помогнеш на майка, пострадала от домашно насилие, да намери подкрепа“, казва той.

Друг фактор, който отблъсква младите хора от работа по специалността, са ниските доходи: „313 лв. и 50 стотинки - толкова беше първият ми фиш, след като започнах работа през август 2010 г.“, казва Владимир. Слизайки от университетската скамейка, студент по социални дейности започва на заплата, близка до минималната. Според Йоана, която в момента живее в Русе, в провинцията дори след много години опит няма как да се надяваш на заплащане над 500 лв., ако си редови социален работник. „Има много сериозни проблеми в социалните услуги, които произтичат от некомпетентната шапка на социалното министерство и законодателната уредба - слагаш едни квалифицирани служители на едни безкрайно ниски заплати, изсипваш им една редица много тежки случаи на семейства - няма как да не презгорят или да се откажат бързо“, смята Йоана. Според нея при-

Индустриално инженерство, където има търсене на специалисти

Цветан Асенов,
бакалавър по индустриално инженерство на английски език в ТУ - София, учи магистратура по хидравлична и пневматична техника и работи като младши конструктор

чината за това е наредба на социалното министерство, според която за социален работник се смята човек със средно образование - това отваря вратички за непотизъм, особено извън София, смята Йоана. Работата има, но за нея или не се разбира от сайтовете на съответните държавни институции, или е с толкова ниско заплащане, че отблъсква квалифицираните служители. Затова и самата Йоана е избрала да се регистрира като независим консултант - достигнала е тавана на заплатата си като експерт и никоя институция не може или не иска да ѝ предложи повече. А това е фатално за мотивацията на човек, който е отговорен за съдбата на друг. „Работата, която извършваме, е много отговорна - участваш пряко в начина, по който ще се развие животът на човека. И накрая не получаваш подобаваща оценка на труда си“, казва Владимир, който работи на две места, за да издържа двете си деца.

И все пак причина да се учи социални дейности според Йоана и Владимир има. „Работейки за това да видиш, че някой ще живее по-добре, непрекъснато научаваш много за себе си и за човешката душа, изпитваш чувства и чуваш истории, които няма да чуеш в ежедневието“, заключва Владимир. ●

„Инженерите сме в бизнеса с проблемите и мисленето и това е същността на нашите умения. То ни дава такава надмощие - винаги ще има работа за нас, невинаги по специалността.“ Това смята Цветан Асенов, индустриален инженер от Техническият университет в София, който работи като младши конструктор във фирма, занимаваща се с инженерен аутсорсинг. „Всички казват, че за да станеш доктор, отнема 10 години, но и за да станеш истински инженер, трябва да минат поне толкова“, смята той.

Без да подценява това, което му е дал университетът, Цветан е категоричен, че същинското учене за

него е започнало, когато във втори курс е започнал своя първи стаж. Той смята, че е добил истинска представа какво учи едва след като е започнал работа във фирма, произвеждаща електродвигатели и генератори. „Видях, че има една ниша, в която никой не се занимава. Виждах, че двигателите прегряваха и не се охлаждаха, и реших, че искам да се занимавам с това. Написах дипломната си работа в тази връзка и направих нещо, което имаше връзка с реалността“, казва Цветан. Но и добавя, че тези негови колеги, които не са имали късмета (или желанието) да си намерят стаж, все още се чудят защо са записали инженерство. „Специалността ти дава широк набор от знания, но истинският опит идва от работата. Там е много трудно, но когато минаваш през трудности, трупаш и много стаж и опит“, казва той.

Според Цветан най-сериозните пропуски на университета му са били липсата на практически опит с машини, която е ефект от лошата материална база на университета, и липсващите квалифицирани преподаватели. „Напускат ценни специалисти, защото парите не са много. Бизнесът не подкрепя университета и ако сам не се обучаваш, няма кой да ти помогне много“, добавя той. Но според него в университета е ►►